

ОДЕСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА

пл. Думська, 1, м. Одеса, 65026, Україна, тел.: (048) 779 13 01, факс: 722 22 74

05.04.21 № 02.2-01/44
на № 11/10-544 від 19.03.21

000914 *

Голові Верховної Ради України
Разумкову Д.О.

Вельмишановний Дмитре Олександровичу!

Депутатський запит народного депутата України Плачкової Т.М., оголошений на засіданні Верховної Ради України 19 березня 2021 року, «Про необхідність комплексного вирішення питання, пов’язаного з аварійним станом безхазайної гідротехнічної споруди – дамби Хаджибейського лиману» розглянуто в межах компетенції.

Повідомляю, що проблема утримання дамби Хаджибейського лиману існує практично із часів її спорудження.

Земельний насип дамби споружувався у 40-х роках минулого століття в аварійному порядку без будь-якого проєкту шляхом відсипання ґрунту, піску, каменів та інших матеріалів на непідготовлену основу. Дамба призначена для захисту території Суворовського району м. Одеси, а саме району Пересипського мосту, від затоплення водами Хаджибейського лиману і є огорожувальною спорудою загальною протяжністю близько 4 км (від с. Усатове до с. Латівки (раніше – с. Котовка)). До того ж, наприкінці 60-х років 20 століття без відповідних експертних висновків дамбу перетворено у відрізок автодороги, де рух великовантажних автомобілів ускладнив і без того аварійний стан споруди. Сьогодні дамбою проходить автомобільна дорога загального користування державного значення «Обхід м. Одеси», яка відноситься до транспортного коридору, що з'єднує автодороги на міста Київ, Рені та Миколаїв, й обліковується на балансі Служби автомобільних доріг в Одеській області. Балансоутримувач самої дамби не визначений.

Основною причиною, яка може привести до руйнування дамби Хаджибейського лиману, є підвищення рівня води в лимані до критичного. Під час штурму у 2015 році рівень води в лимані досяг 2,2 м БС, була розмита верхня частина дамби, внаслідок чого під дорожнім одягом автодороги «Обхід м. Одеси» утворилися місцями глибокі вимоїни, що досягли дорожнього полотна.

Апарат Верховної Ради України
124172 від 12.04.2021

471468

У 2016 – 2017 роках вжито першочергових заходів щодо запобігання руйнуванню дамби Хаджибейського лиману. Проведено зміщення тіла дамби на найбільш зношенні ділянці протяжністю 900 м. Однак, при досить серйозних і тривалих навантаженнях, до яких належать ураганний вітер і сильне хвилювання вод лиману, існує величезна ймовірність того, що дамба не витримає. Прорив дамби стане причиною екологічної та соціальної проблем не тільки регіонального, але й міждержавного масштабу, оскільки призведе до забруднення Чорного моря.

Зважаючи на тривалий термін експлуатації дамби Хаджибейського лиману (майже 90 років), а також враховуючи навантаження, яким вона піддається, необхідним є вжиття термінових заходів з її відновлення.

З урахуванням вищевикладеного було проведено нараду за участю представників Одеської міської ради та керівництва Державного агентства автомобільних доріг України, за результатами якої вирішено застосувати комплексний підхід щодо реалізації заходів із запобігання руйнуванню дамби.

Наразі Державним агентством автомобільних доріг України розглядається питання поетапного, починаючи з 2021 року, виконання робіт з реконструкції автомобільної дороги загальнодержавного значення М-05-01 «Обхід м. Одеси» із розширенням проїжджої частини, що дозволить запобігти подальшому руйнуванню насипу та укріпити основу.

Паралельно необхідно вжити заходів із зниження рівня води у Хаджибейському лимані, а саме:

- завершення будівельних робіт та введення в експлуатацію КНС «Північна» (з глибоководним випуском);

- облаштування самопливного водоскиду «Лиман-море» з реконструкцією скидного каналу від Хаджибейського лиману до КНС-25 та аварійного скиду від КНС-25 до Чорного моря.

Реалізація такого комплексу заходів дозволить запобігти подальшому руйнуванню дамби Хаджибейського лиману та унеможливити ризики затоплення територій та загрози екологічної і техногенної катастроф державного масштабу.

Відповідь народному депутату України Плачковій Т.М. надано (копія додається).

З глибокою повагою

Геннадій Труханов

ОДЕСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА

пл. Думська, 1, м. Одеса, 65026, Україна, тел.: (048) 779 13 01, факс: 722 22 74

05.04.21 № 022-01/44
на № 155 Я9/14-2021/94335 від 18.03.21

000915 *

Народному депутату України
Плачковій Т.М.

Шановна Тетяно Михайлівно!

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 19 березня 2021 року, «Про необхідність комплексного вирішення питання, пов’язаного з аварійним станом безхазяйної гідротехнічної споруди – дамби Хаджибейського лиману», розглянуто в межах компетенції.

Повідомляю, що проблема утримання дамби Хаджибейського лиману існує практично із часів її спорудження.

Земельний насип дамби споруджувався у 40-х роках минулого століття в аварійному порядку без будь-якого проєкту шляхом відсипання ґрунту, піску, каменів та інших матеріалів на непідготовлену основу. Дамба призначена для захисту території Суворовського району м. Одеси, а саме району Пересипського мосту, від затоплення водами Хаджибейського лиману і є огорожувальною спорудою загальною протяжністю близько 4 км (від с. Усатове до с. Латівки (раніше – с. Котовка)). До того ж, наприкінці 60-х років 20 століття без відповідних експертних висновків дамбу перетворено у відрізок автодороги, де рух великовантажних автомобілів ускладнив і без того аварійний стан споруди. Сьогодні дамбою проходить автомобільна дорога загального користування державного значення «Обхід м. Одеси», яка відноситься до транспортного коридору, що з’єднує автодороги на міста Київ, Рені та Миколаїв, й обліковується на балансі Служби автомобільних доріг в Одеській області. Балансоутримувач самої дамби не визначений.

Основною причиною, яка може привести до руйнування дамби Хаджибейського лиману, є підвищення рівня води в лимані до критичного. Під час штурму у 2015 році рівень води в лимані досяг 2,2 м БС, була розмита верхня частина дамби, внаслідок чого під дорожнім одягом автодороги «Обхід м. Одеси» утворилися місцями глибокі вимоїни, що досягли дорожнього полотна.

У 2016 – 2017 роках вжито першочергових заходів щодо запобігання руйнуванню дамби Хаджибейського лиману. Проведено зміцнення тіла дамби на найбільш зношенній ділянці протяжністю 900 м. Однак, при досить серйозних і тривалих навантаженнях, до яких належать ураганний вітер і сильне хвилювання вод лиману, існує величезна ймовірність того, що дамба не витримає. Прорив дамби стане причиною екологічної та соціальної проблем не тільки регіонального, але й міждержавного масштабу, оскільки призведе до забруднення Чорного моря.

Зважаючи на тривалий термін експлуатації дамби Хаджибейського лиману (майже 90 років), а також враховуючи навантаження, яким вона піддається, необхідним є вжиття термінових заходів з її відновлення.

З урахуванням вищевикладеного було проведено нараду за участю представників Одеської міської ради та керівництва Державного агентства автомобільних доріг України, за результатами якої вирішено застосувати комплексний підхід щодо реалізації заходів із запобігання руйнуванню дамби.

Наразі Державним агентством автомобільних доріг України розглядається питання поетапного, починаючи з 2021 року, виконання робіт з реконструкції автомобільної дороги загальнодержавного значення М-05-01 «Обхід м. Одеси» із розширенням проїжденної частини, що дозволить запобігти подальшому руйнуванню насипу та укріпити основу.

Паралельно необхідно вжити заходів із зниження рівня води у Хаджибейському лимані, а саме:

- завершення будівельних робіт та введення в експлуатацію КНС «Північна» (з глибоководним випуском);

- облаштування самопливного водоскиду «Лиман-море» з реконструкцією скидного каналу від Хаджибейського лиману до КНС-25 та аварійного скиду від КНС-25 до Чорного моря.

Реалізація такого комплексу заходів дозволить запобігти подальшому руйнуванню дамби Хаджибейського лиману та унеможливити ризики затоплення територій та загрози екологічної і техногенної катастроф державного масштабу.

З повагою

Геннадій Труханов